

کلمه‌های مشتق و مرکب

هدف: شاگردان متن درس را بخوانند، بنویسند و کلمه‌های ساده، مشتق و مرکب را بشناسند.

• به نظر شما کلمه‌های مرکب و مشتق از هم چه فرق دارند؟

- اگر در سفر همسفر خوب داشته باشیم، راه نزدیک می‌شود.
- ما با همسایه‌های خود رابطه نیک داریم.
- علم اگر همراه عمل باشد، سودمند است.
- فرید و حمید همکار استند.
- در مکتب ما یک کتابخانه است.
- احمد به خواندن روزنامه علاقه دارد.
- در زمستان گل‌ها را از باغچه می‌کشند و در گلخانه می‌گذارند.

در جمله‌های بالا کلمه‌های (همسفر، همسایه، همکار و...) کلمه‌های مشتق اند. کلمه‌های مشتق (ساخته) کلمه‌هایی اند که از یک کلمه مستقل و یک پیشوند یا پسوند ساخته می‌شوند.

کلمه‌های مرکب کلمه‌هایی اند که از دو کلمه ساده (مستقل) ساخته شده باشید؛ مانند:

کتاب + خانه ← کتابخانه

روز + نامه ← روزنامه

گل + خانه ← گلخانه

فعالیت‌ها

بخوان و بنویس

- متن درس را با آواز بلند بخوانید.
  - کلمه‌های زیر را طوری ترتیب کنید که کلمه‌های جدید بامعنا به دست آید:
  - * «چهار، هم، کتاب، مغز، خانه، گل، بی، شتر، برگ، کار، روز، مرغ، نامه، صنفی»
- مثال: روز + نامه = روزنامه

بشنو و بگو

- کلمه‌های مشتق و مرکب از هم چه فرق دارند؟
- از چند کلمه مشتق و مرکب نام ببرید.
- از میان کلمه‌های زیر کلمه‌های مشتق و مرکب را مشخص کنید:
- «چهارمغز، چهل‌ستون، لاله‌زار، گلبرگ، هم‌صنفی، هم‌صحبت، کتاب، معلم، گل»

به دوستان بگو

- کلمه مشتق از یک کلمه مستقل و یک پیشوند یا پسوند ساخته می‌شود.
- کلمه مرکب از دو کلمه مستقل ساخته می‌شود.

چند جمله در کتابچه‌های تان بنویسید که در آن کلمه‌های مشتق و مرکب به کار رفته باشد.